

УДК
7.012:001.891

DOI:10.30857/2617-
0272.2018.1.5.

ДАВИДЕНКО І. В., ПАШКЕВИЧ К.Л.
Київський національний університет технологій та дизайну
irinedavidenko@gmail.com
kalina.pashkevich@gmail.com

АНАЛІЗ ХУДОЖНЬО-КОМПОЗИЦІЙНИХ ЗАСОБІВ ФОРМОУТВОРЕННЯ МОДЕЛЕЙ ДИЗАЙНЕРА МАДЛЕН ВІОНЕ

Мета. Дослідження художньо-композиційних засобів формоутворення моделей одягу відомого кутюр'є ХХ ст. Мадлен Віоне та її дизайнерських прийомів з метою розробки класифікації для використання в дизайні сучасного одягу.

Методика. Використано наукові методи історико-хронологічного, порівняльно-історичного аналізу, декомпозиції костюму на окремі елементи, синтезу та систематизації.

Результати. Проаналізовано та систематизовано художньо-композиційні засоби формоутворення одягу засновниці техніки навскісного крою М. Віоне, зокрема, структуровано способи драпірування матеріалу, типи конфігурації деталей, технологічні оздоблювальні прийоми та фактурні рішення її моделей жіночого одягу на основі аналізу фотозображень витворів кутюр'є, що зберігаються в колекціях музеїв світу.

Наукова новизна полягає у систематизації художньо-композиційних засобів формоутворення моделей дизайнера М. Віоне та їх узагальненні з метою застосування в колекціях сучасного одягу.

Практична значимість полягає у тому, що зібрані матеріали, їх аналіз та теоретичне узагальнення можуть бути використані в подальших наукових дослідженнях та при створенні інформаційної бази даних з дизайну одягу щодо художньо-композиційних засобів гармонізації модних образів.

Ключові слова: кутюр'є Мадлен Віоне, навскісний крой, модель одягу, костюм ХХ ст., художньо-композиційні засоби формоутворення.

Вступ. Серед видатних французьких кутюр'є ХХ століття творчий доробок М. Віоне вважається вершиною модного мистецтва. Її фірмовий стиль – крій навскіс, використання різноманітних драпіровок, перекручувань тканини та акцент на елементах застібок – зберігає актуальність і нині. Цікавість до творчості дизайнера підтверджується численною кількістю виставок її моделей в експозиціях різних галерей та музеїв по всьому світу починаючи з 70-х років ХХ ст. і дотепер [1-4].

Значний внесок в дослідження феномену творчості М. Віоне зробила американський історіограф та мистецтвознавець Б. Кірк [5]. Працюючи в 1973 р. в Метрополітен Музеї в Нью-Йорку над формуванням експозиції костюмів М.Віоне, Б.

Кірк захопилась незвичайним кроєм суконь дизайнера. Маючи досвід у виготовленні одягу мистецтвознавець вивчала музейні зразки та опрацьовувала їх. З дозволу М. Віоне Б. Кірк опублікувала свій доробок у вигляді опису 30 музейних суконь зі схемою крою та стислою інструкцією з виготовлення виробів у 1991 р. [6]. Книгу, що містить докладний опис життєвого та професійного шляху дизайнера, ілюстрована більш ніж 400 фотографіями, ескізами та схемами креслень, перевидавали кілька разів.

Разом з тим, авторка не змогла сформулювати чіткі закономірності художньо-композиційних прийомів дизайнера, а надані нею схеми креслень деталей є лише наближеним відтворенням костюмів М. Віоне (рис. 1).

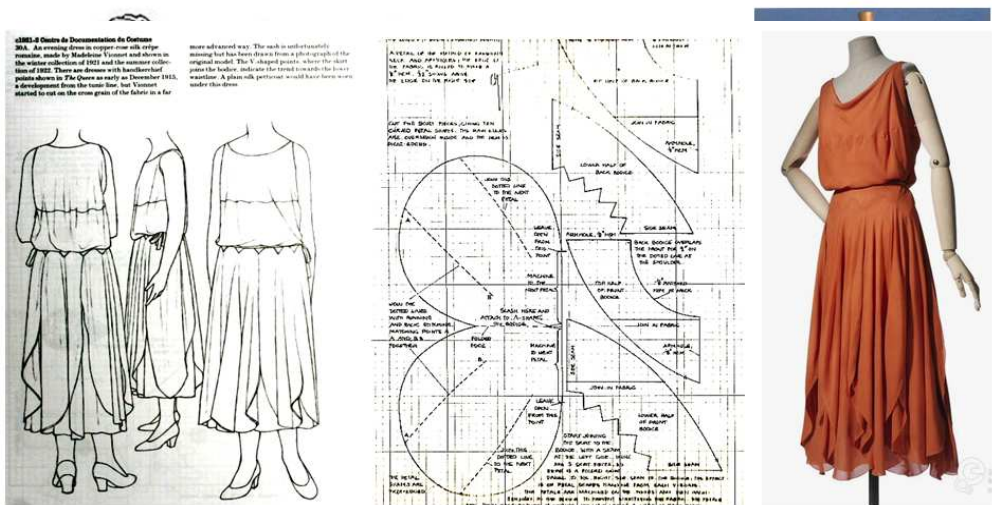

Рис.1. Сукня дизайнера М. Віоне 1918-19 рр. Ілюстрація з книги Б. Кірк [6]

В 2002 році колектив дослідників з Bunka Fashion College (Японія) за погодженням з менеджерами Будинку моди Vionnet

опублікували результати власного досвіду з відтворення моделей одягу М. Віоне по книзі Б. Кірк (рис. 2) [7].

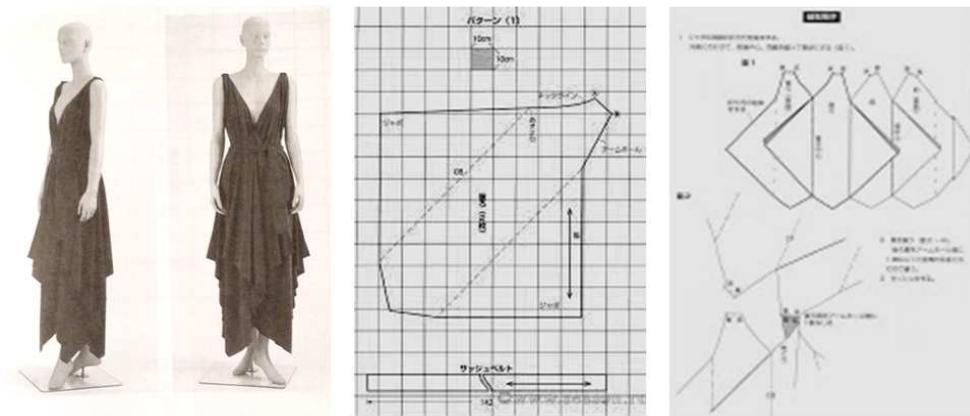

Рис. 2. Реконструкція сукні М. Віоне 1919-20 рр. Ілюстрація з книги [7]

Британський історик одягу, художник по костюмах Дж. Арнольд є автором серії публікацій під назвою «Patterns of Fashion», що містять зображення точних масштабних моделей костюмів М.Віоне, які зберігаються в відомих музеях світу (рис. 3).

Віоне, в своїй роботі [9] приділила увагу опису структури та особливостям функціонування фешн-бізнесу Будинку моди М. Віоне.

Зокрема, Дж. Арнольд описала п'ять моделей суконь М. Віоне різних років (1918, 1921-22, 1922, 1925, 1929-30 р.), які зберігаються у Centre de Documentation du Costume [8]. Письменниця і журналіст М. Шапсаль, що є донькою однієї з колег М.

Головний куратор паризького Музею моди та мистецтва в Луврі (Франція) П. Голбин опублікувала книгу-каталог, що містить опис особливостей крою навскіс 80 всесвітньо відомих моделей дизайнера М. Віоне [10]. Опису біографії та творчого шляху кутюр'є М. Віоне, історіографії її творчості присвячені дослідження С. Даллоз-Рамо [11] та Л. Каміці [12].

Рис. 3. Аналіз сукні М. Віоне 1921-22 рр., виконаний Дж. Арнольд [13]

Певні спроби узагальнити та формалізувати художньо-композиційні прийоми М. Віоне відображені в роботі [13]. В публікації [14] проаналізовано геометричні особливості художньо-композиційного рішення моделей М. Віоне. Геометрію крою автори розглядають як ключову характеристику моделей, що робить їх дизайн невіддільним часу. Унікальність способу розробки моделей одягу полягає у сприйнятті костюму як кубічної або тривимірної концепції, через розуміння людського тіла, механіки матеріалів та геометрії.

Простий і елегантний дизайн суконь утворюється завдяки поєднанню геометричних фігур: прямокутників, квадратів та трикутників. Крім того, авторами розглянуто нові технологічні прийоми, які винайшла М. Віоне та досліджено такі геометричні характеристики, що є у творах видатного дизайнера, як спіральні, зигзагоподібні лінії, асиметрія, площини, градація, золотий перетин та стрічка Мьобіуса.

В роботі [15] проведено порівняння десяти моделей М. Віоне та Кр. Діора. Автором запропонована розробка нової перспективної оцінки дизайну моделей на основі теорії Вольфліна та візуальних діаграм Делонга, як один із засобів формалізації аналізу мистецьких творів.

Вивченню особливостей крою жіночого одягу 1930-х рр. присвячена стаття [16], в якій надано характеристику стильового напрямку європейської моди тих часів та порівняння дизайнерських підходів М. Віоне, Г. Шанель та Е. Скіапареллі. Окремі результати систематизації художньо-композиційних засобів гармонізації костюму М. Віоне представлені у дослідженні [17]. Зокрема, авторами використано морфологічний аналіз моделей дизайнера та запропоновано матрицю бінарних комбінацій способів драпірування, композиції моделей, силуетних форм та особливостей геометрії крою в моделях М. Віоне. Вказаний підхід можна вважати певним поштовхом для подальшої систематизації і узагальнення дизайнерських прийомів кутюр'є.

Постановка завдання. Проте художньо-композиційні засоби формування костюму М. Віоне залишаються недостатньо дослідженими, що актуалізує необхідність більш глибокого вивчення творчого доробку дизайнера,

систематизації та узагальнення її художньо-композиційних та технологічно-оздоблювальних прийомів з метою застосування в сучасному дизайні одягу. Вказане зумовлено надзвичайною складністю систематизації та уніфікації художньо-композиційних прийомів дизайнера, яка не використовувала лекала одягу, створюючи моделі жіночого одягу (сукні, блузки, спідниці тощо) керуючись інтуїтивним відчуттям форми, фактури матеріалів та прийомів крою.

Результати дослідження. Більшість творів М. Віоне базувалась на використанні простих геометричних форм деталей одягу, але з часом та накопиченням дизайнером відповідного досвіду геометричні форми її лекал ускладнювалися. Використовувані дизайнером прийоми розкрою можна умовно поділити на два типи. Перший тип, коли деталі виробу розкроюють вздовж нитки основи, а в готовому виробі розташовують навскіс. Другий – деталі в крої та у готовому виробі розташовують під кутом 45° до нитки основи. В окремих моделях дизайнер навмисно порушувала вимоги до розкрою і нитку основи спрямовувала по нитці утоку. В результаті отримані моделі одягу повторювали обриси тіла людини, підкреслюючи його красу. Кутюр'є поступово ускладнювала свої моделі, додаючи такі нові елементи як перекручування тканини, використання застібки «на запах», складок, застосування як лицьової, так і зворотної сторони матеріалу в одязі. Навскісний крій давав можливість уникати розтягнення та провисання тканини, що зазвичай характерно для деталей одягу розкромлених по косій, а також уникати додаткових виточок для створення форми виробу.

У своїх моделях М. Віоне використовувала функціонально необхідні застібки як елементи дизайну, внаслідок чого пряжки, брошки, зав'язки, шарфи тощо перетворювались на головні елементи композиції. Унікальність творів М. Віоне полягає в тому, що в них немає нічого зайвого або випадкового – всі елементи підпорядковано одній головній концепції.

Наприкінці 30-х років ХХ ст. змінилися модні тренди. Дизайнери почали використовувати більш жорсткі та щільні матеріали і пропонувати більш структуровані моделі одягу. Проте М. Віоне, як і раніше, не

застосовувала будь-які фіксуєчі тіло або підтримуючі елементи в своїх виробках, наприклад, плечові накладки. Вона інтуїтивно відчувала властивості матеріалів використовуючи жорсткіші тканини, конструктивні лінії в нових моделях ставали більш контрастними, але М. Віоне продовжувала використовувати свої унікальні художньо-композиційні засоби формоутворення.

В своїх моделях М. Віоне вміло поєднувала знання морфології тіла людини, пластичних властивостей матеріалів та

М. Віоне використовувала переважно натуральні тканини шириною біля двох метрів, які спеціально замовляла. Матеріали, вироблені з сильно крученої нитки з однаковою щільністю плетіння по основі й утоку, мали рівну та щільну поверхню. Це давало можливість кроїти моделі без середнього шва та з повною симетрією при розташуванні лекал по косій. Для виготовлення своїх суконь кутюр'є використовувала різні матеріали: вовняний креп та твил, шовковий креп, сітку, шифон та оксамит, а також ламі й креп-сатин. Гладенька поверхня цих матеріалів

процесів формоутворення. Дизайнер виділяла три напрямки крою на тканині: по нитці основи, по нитці утоку та під кутом 45° до нитки основи. При цьому саме навскісний крій був основним способом формоутворення її моделей.

забезпечувала свободу для утворення нової поверхневої фактури та декорування. В якості оздоблення ошатних суконь в той час були поширеними бісер, бахрама, заціпи, мережка (рис. 4), вишивка та аплікація.

Рис. 4. Технологічно-оздоблювальні прийоми в моделях М. Віоне: мережка

Нами було розглянуто особливості технології обробки дизайнерських суконь М. Віоне.

Аналіз наданих в літературних джерелах схем деталей суконь кутюр'є показує, що більшість її виробів неможливо було виготовити з однієї ширини матеріалу. М. Віоне з'єднувала шматки тканин простими та

декоративними швами. В цьому також є характерна риса дизайну моделей Віоне – переведення функціональності в декор. Так, М. Віоне часто в своїх виробках застосовувала поєднання двох деталей тканини мережковим швом, який одночасно був декоративним, пластичним і не порушував цілісність ліній загального дизайну сукні (рис. 5).

Рис. 5. Технологічно-оздоблювальні прийоми в моделях М. Віоне: декоративний шов

Для виготовлення своїх виробів М. Віоне використовувала звичайні шви, які були у більшості суконь високої моди. Особливої уваги заслуговує обробка зрізів виробів. Найпоширенішим в застосуванні був дуже вузький шов у підгин з закритим зрізом. Також застосовували обробку увігнутих країв за допомогою тонкої обшивки. Округли зрізи і прозорі тканини обробляли швом піке або «взакрутку» по низу виробу. В деяких випадках зрізи деталей виробів залишали без обробки.

Слід зазначити, що прагнення до вільного драпірування матеріалу навколо тіла у М. Віоне було пріоритетним. Про це свідчить її відоме висловлювання: «Коли жінка посміхається, її сукня повинна посміхатися разом з нею». Ошатні сукні й навіть жакети виробництва М. Віоне, як правило, не мали

підкладки. Якщо вони були прозорими, підкладку або нижній шар одягу одягали окремо і кожна частина вільно звисала. Підкладку пальта пришивали лише до горловини та підборту.

Один з улюблених технологічно-оздоблювальних прийомів М. Віоне – защипи (рис. 6). Защипи - це кутюрний прийом, який передбачає ручну працю, тому що делікатне переплетення паралельних «рядків» неможливо виконати на швейній машині, а за кількістю витраченого часу така обробка порівняна з вишивкою або оздоблюванням бісером. Особливо складні й трудомісткі типи защипів використовували в моделях до 1920-х рр., коли модні в той час прості прямокутні форми одягу вимагали додаткового оздоблення та декорування.

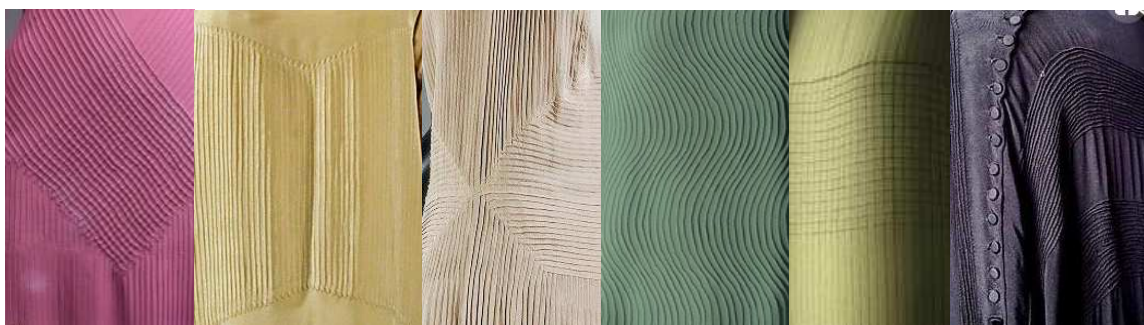

Рис. 6. Технологічно-оздоблювальні прийоми в моделях М. Віоне: защипи

У 30-х р. XX ст. защипи в творчості М. Віоне органічно доповнили радіальне плісирування (рис. 7) і стали більш витонченими. З усіх варіантів радіальне плісирування є найбільш «живим» і тривимірним – через те, що його роблять на

тканині у формі кола або квадрата, а глибина складки від верху до низу постійно збільшується. Таким чином виріб має менший об'єм в верхній частині, плавно облягаючи фігуру, поступово збільшуючись до низу, що «розкривається» під час руху людини.

Рис. 7. Технологічно-оздоблювальні прийоми в моделях М. Віоне: радіальне плісирування

Унікальність костюму М. Віоне зумовлена індивідуальним підходом дизайнера

до створення моделей. Як зазначалось вище, особливість дослідження її спадщини полягає у

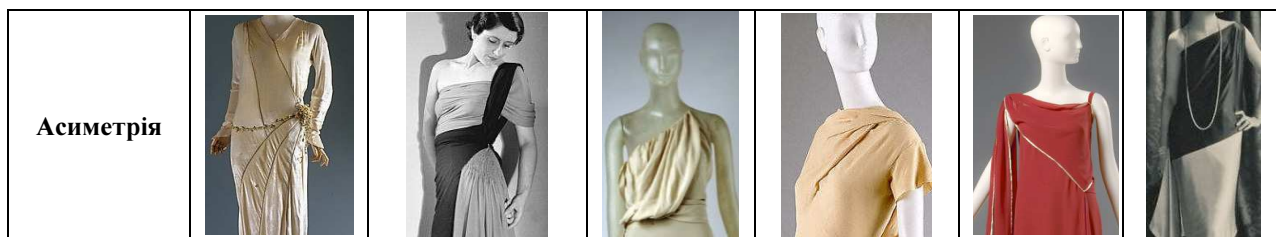
відсутності оригінальних лекал моделей та необхідності ретельного вивчення музейних колекцій дизайнера та їх зображень, які широко представлені в каталогах, на інтернет-ресурсах

музеїв світу тощо [18-21]. На основі цієї інформації нами узагальнено художньо-композиційні засоби формоутворення костюмів М. Віоне (табл. 1).

Таблиця 1. Художньо-композиційні засоби формоутворення моделей кутюр'є М. Віоне

Прийоми драпірування матеріалу						
Бант						
Перекрути (стрічка Мьобіуса)						
Драпіровка по спіралі						
Вузол						
Типи конфігурацій деталей одягу						
«Декольте» Віоне						
Нерівна лінія низу						
Оформлення ділянки на талії						

Продовження таблиці 1

Фактурні рішення моделей						
Бахрома						
Нашарування						

В 1939 році, на початку Другої світової війни М. Віоне відкрила свій Будинок моди. Друга світова війна спровокувала потужну хвилю міграції та втрату статків значного прошарку в суспільстві, внаслідок чого зникла необхідність виготовлення одягу як показника належності його носія до конкретного прошарку суспільства та сформувався запит на демократизацію костюму та модних аксесуарів. Лише з поверненням суспільства до трендів, орієнтованих на більш вишукане подання модного образу з акцентом на підкреслювання гармонії форм тіла людини з використанням складного крою, приховування природних недоліків шляхом майстерного драпірування тканини та трансляції статусу через аксесуари дизайнерської роботи, творчість кутюр'є 20-30-х років ХХ ст. отримала нове прочитання, зокрема, і творча спадщина М. Віоне. Так, через 49 років, що минули після закриття Будинку моди М. Віоне, бренд Vionnet був викуплений і відроджений бізнесменом Гі де Люмменом. Свій внесок у популяризацію даного бренду внесли С. Кокосалаки, відома майстерністю драпірування, дизайнери М.

Одібе та Р. Пагліалунга. У 2012 році бренд викупила Г. Ашкеназі і особисто зайняла крісло дизайнера, запросивши до кутюрної лінії Хуссейна Чалаяна, який в своїх моделях використовує складний багат шаровий крій і драпірування. Зараз разом з ним працюють італійські дизайнери Альбіно Дамато і Дієго Дольчіна, підтримуючи концепцію Будинку моди Vionnet та відтворюючи дизайнерські прийоми та художньо-композиційні засоби формоутворення М. Віоне. Очевидно, що відродження бренду Vionnet стало можливим у тому числі завдяки орієнтації команди дизайнерів Будинку моди на органічне інтегрування естетики Vionnet в контекст сучасних поглядів та модних трендів (рис. 8).

Зараз Будинок моди Vionnet щорічно випускає кілька колекцій, це лінія одягу ready-to-wear, круїзна колекція, колекції pre fall та couture [22]. Команда сучасних дизайнерів дбайливо ставиться до традицій та особливостей костюму М. Віоне, демонструючи актуальність філософії роботи з кроєм навскіс та застосування її художньо-композиційних засобів формо-утворення [23].

Рис. 8. Колекція ready-to-wear Будинку мод Vionnet сезону весна-літо 2018

Прихильниками сучасної інтер-претації традицій Віоне є клієнти з усього світу, серед яких співаки, актори та відомі особистості – Мадонна, Кері Малліган, Меггі Гілленхалл, Леслі Манн, Рената Литвинова, Світлана Бондарчук, Розаріо Доусон, Діана Крюгер, Зої Салдана, Кетрін Зета-Джонс, Наталі Портман, Емма Вотсон, Хілларі Суонк, Камерон Діаз та інші.

Сучасний етап діяльності команди дизайнерів Будинку моди Vionnet можна охарактеризувати як «осучаснення» прийомів і художньо-композиційних засобів формоутворення, які вико-ристовувала М. Віоне, що підтверджує актуальність подальших досліджень у цьому напрямі.

Висновки. Проведений аналіз інформаційних ресурсів та літературних джерел дає можливість констатувати, що увага дослідників творчості М. Віоне фокусувалась на біографії дизайнера, описах її моделей, що зберігаються в музейних колекціях, історії Будинку моди Vionnet та новацій кутюр'є в індустрії моди. Були спроби розробити схеми деталей моделей одягу М. Віоне на основі реконструкції музейних експонатів, виконати порівняння її моделей з роботами інших дизайнерів з метою виявлення характерних рис впливу на них творчих підходів М. Віоне. Проте в цих роботах майже відсутній аналіз художньо-композиційних прийомів кутюр'є.

Досвід роботи М. Віоне з деталями конструкцій у вигляді різноманітних геометричних фігур, поєднання різних матеріалів та необхідність зшивати деталі одягу для створення моделі методом крою навкіс зумовили напрацювання певних специфічних способів формоутворення, технологічно-оздоблювальних прийомів оформлення костюма. На основі вивчення творчого доробку дизайнера, зображень її моделей одягу в каталогах, інтернет-ресурсах музеїв світу нами систематизовано та узагальнено технологічно-оздоблювальні прийоми та художньо-композиційні засоби формоутворення одягу, які вико-ристовувала М. Віоне. Визначено, що вона використовувала особливі способи драпірування матеріалу на фігурі, а саме зав'язування бантів та вузлів, спіральне драпірування, перекручування тканини тощо.

Проаналізовано колекції Будинку моди Vionnet та визначено, що команда сучасних дизайнерів Vionnet дбайливо ставиться до традицій та особливостей костюму кутюр'є, демонструючи актуальність філософії роботи з кроєм навкіс та застосування її художньо-композиційних засобів формоутворення та технологічно-оздоблювальних прийомів в сучасних моделях одягу.

Література

1. Kamitsis L. Vionnet: Keizerin van de Mod: Exhibition Catalogue / L. Kamitsis, C. Claude, I. Meij. – Zwolle: Gemeentemuseum Den Haag, 1999. – 47 p.
2. Savignon J. L'Esprit Vionnet – Lyon: l'Association pour l'Université de la Mode, 1994. – 144 p.
3. Kamitsis L. Madeleine Vionnet, Les Années d'Innovation 1919–1939: Exhibition Catalogue – Lyon: Musée des Tissus et des Arts décoratifs, 1994. – 88 p.
4. Madeleine Vionnet, 1876-1975. L'Art de la Couture: Catalogue d'Exposition / Centre de la Vieille Charité – Marseille: Musée de la Mode, 1991. – 74 p.
5. Сайт Б. Кірк [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bettykirke.com/articles/threads/threads.html>
6. Kirke B. Madeleine Vionnet – Tokyo: Kyuryudo Art Publishing Co., Ltd, 1991. – 243 p.
7. Vionnet (Japanese Book) / Bunka Fashion College – Vionnet Group – Tokyo: Bunka Fashion College, 2009. – 155 p.
8. Arnold J. Pattern of Fashion 2 – 3rd ed. – New York: N.Y. Drama Publishers, 2007. – 88 p.
9. Chapsal M. Madeleine Vionnet, ma mère et moi: L'éblouissement de la haute couture – Paris: Editions M. Lafon, 2010. – 248 p.
10. Golbin P. Madeleine Vionnet – New York: Rizzoli, 2009. – 304 p.
11. Dalloz-Ramaux S. Madeleine Vionnet, Créatrice de Mode – Bière: Editions Cabedita, 2006. – 111 p.
12. Kamitsis L. Madeleine Vionnet (Mémoire de la Mode) – French ed. – London: Thames & Hudson, 1996. – 80 p.
13. Sun Kyung Park A Research of Madeleine Vionnet's Work II / Sun Kyung Park // Journal of the Korean Society of Clothing and Textiles. – 1996. – Vol. 4, No 1. – P. 93-109.
14. Soo-Kyung Yoo A Study on the Characteristics of Geometry in Madeleine Vionnet's Works / Soo-Kyung Yoo, Eui-Kyung Kim // Journal of the Korean Society of Clothing and Textiles. – 2002. – Vol. 10, No. 6. – P. 763-780.
15. Jiyoung Yun Analysis of Formal Aesthetics of Fashion Designer's Work – Focused on Madeleine Vionnet & Christian Dior / Jiyoung Yun // Journal of the Korean Society of Clothing and Textiles. – 2005. – Vol. 29, No. 12. – P. 1582-1594.
16. Jin-Young Choi A Study on the Design of Madeleine Vionnet / Jin-Young Choi, Kyu-Hwa Cho // Journal of Fashion Business. – 2007. – Vol. 11, No 1. – P. 26-37.
17. Давиденко І. В. Дослідження художньо-композиційних засобів гармонізації костюму Мадлен Віоне / І. В. Давиденко, І. Л. Гайова. // Технології та дизайн. – 2017. – №3. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/td_2017_3_2.
18. Сайт музею мистецтв Метрополітен [Електронний ресурс] / Колекція Мадлен Віоне – Режим доступу: [http://www.metmuseum.org/art/collection/search#!/search?artist=Vionnet,%20Madeleine\\$Madeleine%20Vionnet](http://www.metmuseum.org/art/collection/search#!/search?artist=Vionnet,%20Madeleine$Madeleine%20Vionnet)
19. Сайт музею костюма Кіото [Електронний ресурс]. / Цифровий архів / Мадлен Віоне – Режим доступу: http://www.kci.or.jp/archives/digital_archives/detail_134_e.html.
20. Сайт музею Вікторії та Альберта в Лондоні [Електронний ресурс]. / Пошук в архіві / Мадлен Віоне – Режим доступу: <http://collections.vam.ac.uk>
21. Сайт Паризького музею моди та костюма [Електронний ресурс]. / Колекції / Мода першої половини ХХ-го ст. – Режим доступу: <http://palaisgalliera.paris.fr/en/collections/collections/fashion-first-half-20th-century>.
22. Сайт Будинку мод Vionnet [Електронний ресурс]. / Колекції – Режим доступу: <http://www.vionnet.com>.
23. Сайт Vogue [Електронний ресурс]. / Модні покази / Весна 2018 / Vionnet – Режим доступу: <https://www.vogue.com/fashion-shows/spring-2018-ready-to-wear/vionnet/slideshow/collection#2>.

References

1. Kamitsis, L., Claude, C. & Meij, I. (1999). *Vionnet: Keizerin van de Mod. Catalogue de l'exposition*. [Vionnet: Empress of the Mod. Exhibition Catalogue]. Zwolle: Gemeentemuseum Den Haag. [in Japanese].
2. Savignon, J. (1994). *L'Esprit Vionnet*. [The spirit of Vionnet]. Lyon: l'Association pour l'Université de la Mode. [in English].
3. Kamitsis, L. (1994). *Madeleine Vionnet, Les Années d'Innovation, 1919–1939. Catalogue de l'exposition*. [Madeleine Vionnet, The Years of Innovation, 1919–1939. Exhibition Catalogue]. Lyon: Musée des Tissus et des Arts décoratifs. [in French].
4. *Madeleine Vionnet, 1876-1975. L'Art de la Couture: Catalogue d'Exposition* (1991). [Madeleine Vionnet, 1876-1975. The Art of Couture: Exhibition Catalogue]. Centre de la Vieille Charité. Marseille: Musée de la Mode. [in French].
5. Kirke, B. Book Reviews & Features / Kirke Betty. Retrieved from: <http://www.bettykirke.com/articles/threads/threads.html> [in English].
6. Kirke, B. (1991). *Madeleine Vionnet*. Tokyo: Kyuryudo Art Publishing Co., Ltd., [in Japanese].
7. *Vionnet (Japanese Book)* (2009). Bunka Fashion College – Vionnet Group. Tokyo: Bunka Fashion College. [in Japanese].
8. Arnold, J. (2007). *Pattern of Fashion 2*. (3rd ed.) New York: N.Y. Drama Publishers. [in English].
9. Chapsal, M. (2010). *Madeleine Vionnet, ma mère et moi: L'éblouissement de la haute couture*.

[Madeleine Vionnet, my mother and me: The dazzle of haute couture]. Paris: Editions M. Lafon. [in French].

10. Golbin, P. (2009). *Madeleine Vionnet*. New York: Rizzoli. [in English].

11. Dalloz-Ramaux, S. (2006). *Madeleine Vionnet, Créatrice de Mode*. [Madeleine Vionnet, Fashion Designer]. Bière: Editions Cabedita. [in French].

12. Kamitsis, L. (1996). *Madeleine Vionnet (Mémoire de la Mode)* [Madeleine Vionnet (Memory of Fashion)]. (French ed.) London: Thames & Hudson. [in French].

13. Park, Sun Kyung (1996). A Research of Madeleine Vionnet's Work II. *Journal of the Korean Society of Clothing and Textiles*, Vol. 4, 1, 93-109. [in Korean].

14. Yoo, Soo-Kyung, Kim, Eui-Kyung (2002). A Study on the Characteristics of Geometry in Madeleine Vionnet's Works. *Journal of the Korean Society of Clothing and Textiles*, Vol. 10, 6, 763-780. [in Korean].

15. Jiyong, Yun (2005). Analysis of Formal Aesthetics of Fashion Designer's Work – Focused on Madeleine Vionnet & Christian Dior. *Journal of the Korean Society of Clothing and Textiles*, Vol. 29, 12, 1582-1594. [in Korean].

16. Choi, Jin-Young, Cho, Kyu-Hwa (2007) A Study on the Design of Madeleine Vionnet. *Journal of Fashion Business*, Vol. 11, 1, 26-37. [in Korean].

17. Davydenko, I. V., Haiova, I. L. (2017). Doslidzhennia khudozhno-kompozytsiinykh zasobiv harmonizatsii kostiumu Madeleine Vionnet. [The research of the artistic and compositional means of

harmonization of the costume Madeleine Vionnet]. *Tekhnolohii ta dyzain – Technology and design*, 3. Retrieved from: http://nbuv.gov.ua/UJRN/td_2017_3_2 [in Ukrainian].

18. The Metropolitan Museum of Art / collection / Madeleine Vionnet Retrieved from: [http://www.metmuseum.org/art/collection/search#!/search?artist=Vionnet,%20Madeleine\\$Madeleine%20Vionnet](http://www.metmuseum.org/art/collection/search#!/search?artist=Vionnet,%20Madeleine$Madeleine%20Vionnet) [in English].

19. The Kyoto Costume Institute / Digital archives / Madeleine Vionnet. Retrieved from: http://www.kci.or.jp/archives/digital_archives/detail_134_e.html [in Japanese].

20. Victoria and Albert Museum London / Search the Archives / Madeleine Vionnet. Retrieved from: <http://collections.vam.ac.uk> [in English].

21. Palais Galliera, the City of Paris Fashion Museum / Collections / Fashion of the first half of the 20th-Century. Retrieved from: <http://palaisgalliera.paris.fr/en/collections/collections/fashion-first-half-20th-century>

22. Vionnet / Collections / Maison / Advertising / Videos / e-store. Retrieved from: <http://www.vionnet.com/> [in English].

23. Vogue / fashion-shows/spring-2018 /vionnet. Retrieved from: <https://www.vogue.com/fashion-shows/spring-2018-ready-to-wear/vionnet/slideshow/collection#2> [in English].

АНАЛИЗ ХУДОЖЕСТВЕННО-КОМПОЗИЦИОННЫХ СРЕДСТВ ФОРМООБРАЗОВАНИЯ МОДЕЛЕЙ ДИЗАЙНЕРА МАДЛЕН ВИОННЕ

ДАВИДЕНКО И. В., ПАШКЕВИЧ К.Л.

Київський національний університет технологій і дизайну

Цель. Исследование художественно-композиционных средств формообразования моделей одежды известного кутюрье XX ст. Мадлен Вионне и её дизайнерских приемов с целью разработки классификации для использования в дизайне современной одежды.

Методика. Используются научные методы историко-хронологического, сравнительно-исторического анализа, декомпозиции костюма на отдельные элементы, синтеза и систематизации.

Результаты. Проанализированы и систематизированы художественно-композиционные средства формообразования одежды основательницы техники косого края М. Вионне, а именно, структурированы способы драпировки материала, типы конфигурации деталей, технологические и отделочные приемы и фактурные решения её моделей женской одежды на основе анализа фотоизображений произведений кутюрье, которые сохраняются в коллекциях музеев мира.

ANALYSIS OF ARTISTIC AND COMPOSITE MEANS FOR FORMATION OF MODELS OF DESIGNER MADELEINE VIONNET

DAVYDENKO I.V., PASHKEVICH K.L.

Kyiv National University of Technologies and Design

Purpose. Study of art-compositional means for shaping the models of clothes of the famous couturier of the 20th century Madeleine Vionnet and her design techniques with the purpose of developing a classification for use in the design of modern clothing.

Methodology. The scientific methods of historical-chronological, comparative-historical analysis, decomposition of the costume into separate elements, synthesis and systematization are used.

Results. In this article the artistic and compositional means of shaping the clothes of the founder of the slanting technique M. Vionnet were analyzed and systematized, namely, the ways of draping the material, the type of the configuration of the parts, the techno-finishing techniques, and the textural decisions of her models of women's clothing are structured on the basis of analyzing the pictures of the couturier's works, which are gathered in collections of museums around the world.

Научная новизна состоит в систематизации художественно-композиционных средств формообразования моделей дизайнера М. Вионне и их обобщении с целью применения в коллекциях современной одежды.

Практическая значимость состоит в том, что собранные материалы, их анализ и теоретическое обобщение могут быть использованы в дальнейших научных исследованиях и при создании информационной базы данных по дизайну одежды относительно художественно-композиционных средств гармонизации модных образов.

Ключевые слова: кутюрье Мадлен Вионне, косой крой, модель одежды, костюм XX ст., художественно-композиционные средства формообразования.

Scientific novelty consists in the systematization of artistic and compositional means of shaping the models of the designer M. Vionnet and their generalization for the purpose of application in collections of modern clothing.

Practical significance is that the collected material, their analysis and theoretical generalization could be used in further scientific research and in the creation of informative database on the design of clothing about artistic and compositional means of harmonizing fashion images.

Keywords: couturier Madeleine Vionnet, oblique cut, model of clothes, suit of XX century, artistic and compositional means of shaping.